

Sayfa 3 / 5

Bilindiği üzere, dahilde işleme rejimine tabi tutulan eşya için gümrük yükümlülüğünün doğumuna ilişkin hükümlere Gümrük Kanunu'nun 114 ve 126'ncı maddelerinde; DİR kapsamında ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde gümrük yükümlülüğünün doğmasına 115'inci maddesinde yer verilmiş; rejim ihlali halinde yükümlülüğün doğumuna ilişkin uygulamaya yönelik hususlara ise Makamlarının 2016/15 sayılı Genelgesi ile açıklık getirilmiştir. Genelge hükümleri esas itibariyle rejim hükümlerinin ihlali halinde yükümlülüğün doğacağı ve yükümlülüğün başlangıcının rejime giriş beyannamesinin tescil tarihi olduğu belirtilmektedir. Keza Gümrük Kanunu 207'nci maddesiyle ilgili Gerekçesinde geçici ithalat rejimi hariç tutulmuştur. Bu kapsamda, Kanunun 182 ve 183'üncü maddeleri kapsamında doğacak gümrük yükümlülüğü hariç geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın serbest dolaşım giriş rejimine tabi tutulması halinde GK m. 207 kapsamında gecikme zammı uygulanmayacağı sonucu çıkmaktadır.

Bu hükümler çerçevesinde, tam muafiyete tabi geçici ithal edilen eşyanın Kanunun 134'üncü maddesi kapsamında; dahilde işleme rejimi kapsamında ikincil işlem gören eşyanın Kanunun 115'inci maddesine istinaden serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde gümrük yükümlülüğü serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde başlayacağından Kanunun 207'nci maddesi kapsamında bir gecikme zammı yükümlülüğü doğmayacaktır. Bu nedenle ticaret müfettişlerinin bu kapsamda 4051 ve 4053 rejim kodu ile serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşya için Kanunun 115 ve 134'üncü Yönetmeliğin 386/2'nci maddeleri hükümleri dikkate alınmadan gecikme zammı ve KDV hesaplanmasına yönelik raporlarının, yasal olmayan bir şekilde gecikme zammı hesaplanmasına yol açığının tartışmasız olduğu değerlendirilmektedir.

Gümrük Kanunu'nun 207'nci maddesinde zikredilen “gecikme zammı” kavramı esas itibariyle 6183 sayılı Kanunun terminolojisi bakımından “gecikme faizi” manasında kullanıldığı değerlendirilmektedir. Nitekim GK m. 207 hükmüne göre “gecikme zammı” hesabı nakit dışında teminata bağlanan bir işlem sonucu, teminat konusu işlemle ilgili bir vergi yükümlülüğü doğumuna bağlı olarak teminatın verildiği tarih itibariyle bir gecikme faizi hesaplanmakta, ancak faiz tutarının hesabında gecikme zammı oranları ve hesaplama tekniği öngörülmektedir.

Bu açıdan tam muafiyete tabi geçici ithalat rejimi ile dahilde işleme rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın işlenmesi sonucu ortaya çıkan ikincil işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması nedeniyle doğan gümrük yükümlülüğü hariç, diğer şartlı muafiyet rejimleri için bir gümrük yükümlülüğü doğan işlem için, rejime giriş beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve vergilendirme unsurları dikkate alınmak suretiyle teminat tutarına esas olmak üzere oluşturulan tahakkuk; tebliğ, ödeme müddeti ve itiraz gibi süreçlere bağlı olmaksızın yapıldığından, Kanunun tahakkuk ile ilgili genel hükümlerine bir istisna düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Belirtilen nedenlerle, Kanunun 207'nci maddesi kapsamına girmeyen ikincil işlem görmüş ürünler ile tam muafiyete tabi geçici ithal eşyasının serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması işlemleri hariç, 4051 ve 4053 rejim kodlarına tabi tutulmak suretiyle şartlı muafiyet rejimine tabi tutulan ve olası bir vergi yükümlülüğü doğumuna bağlı olarak rejime giriş beyannamenin tescil tarihinde vergi oranları ve vergilendirme unsurlarına göre idarelerce ithalat vergileri tahakkuk ettirilmekte ve teminata bağlanmaktadır. Bu tahakkuk sırasında hesaplanması gereken bir gecikme zammı bulunmamaktadır.

